

Список використаних джерел:

1. Аналіз використання бюджетних коштів по місцевих бюджетах Закарпатської області (Загальний фонд) // Офіційний веб-сайт Обласної державної адміністрації Закарпатської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.carpathia.gov.ua/ua/524.htm>
2. Батажок С.Г. Доходи місцевих бюджетів як основа фінансової незалежності органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///C:/Users/User/Downloads/frvu_2016_2_23%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/frvu_2016_2_23%20(2).pdf)
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI // Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. В Ужгороді з'ясували чому закарпатські ОТГ демонструють непрозорість роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://akm.rv.ua/archives/2298>
5. Василенко Д. Бюджетна децентралізація як спосіб реалізації бюджетної політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://naub.oa.edu.ua/2015>
6. Дюг Ю. В Ужгороді з'ясували чому закарпатські ОТГ демонструють непрозорість роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kolona.net/v-uzhgorodi-zyasovuvali-chomu-zakarpatski-otg-demonstruyut-neprozorist-roboti/>
7. Офіційний сайт Децентралізація влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.decentralization.gov.ua/region/item/id/5>
8. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
9. Формування об'єднаних територіальних громад: стан, проблемні питання та шляхи вирішення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/terutor_gromad-86ead.pdf

Саковець Т.О.

студентка,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ СІЛЬСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Важливим індикатором соціального розвитку населення є стан його здоров'я. Від нього безпосередньо залежить відтворюваність населення та продовження нації. Виявлення причин смертності населення є необхідним етапом під час створення програм регіонального розвитку, адже людина в таких програмах має поставати ключовим елементом.

В Україні існує проблема недостатнього медичного забезпечення і безвідповідальності населення щодо свого здоров'я. Особливо вона поширена в сільській місцевості. Вживання алкоголю та тютюну є звичними речами для селян. Згубні звички супроводжуються незбалансованим харчуванням, стресами та поганим сном. Також, в багатьох українських селах відсутні заклади охорони здоров'я, що призводить до несвоєчасного лікування захворювань. Для оцінки стану здоров'я сільського населення, пропонуємо здійснити аналіз статистичних показників у Волинській області.

Середня очікувана тривалість життя при народженні в сільській місцевості Волинської області станом на 2019 р. була на 2,61 років менша, ніж у міській. Про розрив у тривалості життя сільського та міського населення свідчить і динаміка даного показника. В 2005 р. він становив 2,11, а в 2015 збільшився до 2,85. У 2018 р. розрив тривалості життя селян та містян становив цілих 3,27 років на користь міського населення (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка середньої очікуваної тривалості життя при народженні у Волинській області (років)

Джерело: розроблено автором за даними [3]

Середній вік сільського населення Волинської області станом на 2019 р. складав 37,6 років, для чоловіків цей показник становить 35,1 рік, а для жінок – 40,0 років. Для порівняння в містах Волинської області середній вік чоловіків становить 36,3 років, а для жінок – 41,0. Тобто, в сільській місцевості населення старішає швидше, ніж у міській.

Загальна кількість померлих за різними причинами смерті в 2019 р. в сільській місцевості Волинської області становила 7306 осіб, що на

100 тис. постійного населення становить 1470,7. З них 3647 чоловік та 3659 жінок. На 100 тис. постійного населення це 1515,3 та 1428,9 осіб відповідно (табл. 1).

Найбільше в сільській місцевості померло жінок старших 65 років. У віці 15-64 років кількість смертей більша серед чоловіків. У сільській місцевості кількість смертей за різними причинами переважає міську.

Таблиця 1

Кількість померлих за у Волинської області у 2019 р.

	Кількість померлих, осіб			На 100 тис. постійного населення		
	обидві статі	чоловіки	жінки	обидві статі	чоловіки	жінки
Сільська місцевість						
Із загальної кількості у віці, років	7306	3647	3659	1470,7	1515,3	1428,9
0–14	69	41	28	65,3	75,4	54,6
15–64	2170	1677	493	671,3	1019,8	310,4
65 і старше	5067	1929	3138	7466,5	8809,0	6826,9
Міська місцевість						
Із загальної кількості у віці, років	6026	3104	2922	1128,7	1262,2	1014,7
0–14	49	30	19	50,0	59,3	40,1
15–64	2003	1406	597	543,0	813,5	304,5
65 і старше	3974	1668	2306	5929,9	7409,1	5181,7

Джерело: розроблено автором за даними [3]

Найпоширенішими причинами смерті серед сільського населення є хвороби системи кровообігу. Найчастіше від таких хвороб помирають жінки (у 2019 році 2959 осіб). Від алкогольної кардіоміопатії, яка є підвидом хвороб кровообігу помирають здебільшого чоловіки (35 випадків у 2019 році серед чоловіків та 3 серед жінок).

Від новоутворень та хвороб крові й кровотворних органів та окремих порушень із залученням імунного механізму в сільській місцевості померло 699 людей. З них 438 чоловіків та 261 жінка. Від хвороб травлення в померло 332 людини, з них 58 від алкогольної хвороби печінки. Смерті від хвороб органів дихання становлять 233 випадки. Через розлади психіки втратили життя 57 осіб. Туберкульоз та СНІД забрали життя 71 та 18 людей відповідно. Розлади психіки та поведінки внаслідок вживання алкоголю стали причиною смерті 14 осіб в 2019 році.

Серед зовнішніх причин смерті [3]:

- транспортні нещасні випадки – 87 випадків;
- випадкові утоплення та занурення у воду – 45 випадків;
- випадкові отруєння спричинені отруйними речовинами – 81 випадок;
- навмисні само ушкодження – 91 випадок;
- наслідки нападу з метою убивства чи нанесення ушкодження – 11 випадків.

Найбільше померло від зовнішніх причин чоловіків. А от від неуточнених та невідомих причин смерті переважає смертність серед жінок (132 зі 191 випадку).

Іншими причинами смерті стали ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин, хвороби шкіри та підшкірної клітковини, хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини, хвороби сечостатевої системи, окремі стани, що виникають у перинатальному періоді, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії.

Така статистика свідчить про певну байдужість сільських жителів до стану свого здоров'я. Зазвичай, селяни звертаються за кваліфікованою допомогою тільки тоді, коли щось дуже болить. Відсутність щорічних медоглядів посилює наявні проблеми. Надмірні фізичні навантаження, втома, неправильне харчування, вживання алкоголю та тютюну теж згубно діють на організм, викликаючи тяжкі невиліковні захворювання. Небажання реально оцінювати вплив вищеперелічених факторів на здоров'я тільки погіршує ситуацію.

Якісна медична інфраструктура в сільських населених пунктах та надання кваліфікованих послуг, а також пропаганда здорового способу життя мають бути пріоритетними завданнями для вирішення наявних проблем.

Список використаних джерел:

1. Залізко В.Д. Формування системи соціально-економічних показників розвитку регіонів України на прикладі сільських територій // Економіка та управління: Науковий вісник НГУ. – 2014. – № 2. – С. 119–122.
2. Павлов О.І. Сільські території: теоретико-методологічні засади дослідження / О.І. Павлов // Регіональна історія України: Зб. наук. ст. – К.: Інститут історії України НАН України, 2009. – Вип. 3. – С. 113–132.
3. Населення Волинської області за 2019 рік [Електронний ресурс] // Головне управління статистики у Волинській області. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: www.lutsk.ukrstat.gov.ua